

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, imitirajo nedelje in piasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopenj pet-ovrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Kriza v češkem dež. zboru.

Nadeja ministerskega predsednika barona Gautscha, da se v češkem deželnem zboru deseže porazumljosej mej Čehi in Nemci in da se omogoči zopetno funkcioniranje drž. zbora, se menda izjalovi in bržčas se zgodi, česar se Gautsch najbolj boji, da namreč Nemci zapuste dež. zbor.

Čehi so bili pripravljene na velike žrtve glede premembe jezikovnih naredb, samo da preneha sedanjí narodnostni boj in da se omogoči zborovanje drž. zbora, da ne pride ustava v nevarnost. Nekaj časa se je kazalo, da so tudi Nemci pripravljene na spravo, toda v včerajšnji seji se je pokazalo, da temu ni več tako, pokazalo se je, da nečejo miru in sprave, da hočejo boj za vsako ceno, boj do skrajnosti.

Iz vrst veleposestnikov je izšel eminentno spravi predlog, naj se izvoli poseben odsek, kateri bo posredoval mej obema strankama in izdelal načrt jezikovnemu zakonu za Češko, s katerim bi se končno uredilo jezikovno vprašanje za to deželo. Pričakovalo se je, da vstopijo Nemci v ta odsek, da bodo sodelovali pri teh prizadevanjih za dosego sprave, toda vihar, kateri so prouzročili Nemci v včerajšnji seji deželnega zbora, je razgnal vsa ta upanja.

Nemci so izjavili, da ne vstopijo v ta odsek in da ne bodo sodelovali pri nameravanih spravih poskusih, ampak da slej kakor prej zahtevajo, naj se najprvo preklicajo jezikovne naredbe, ker prej ne odnehajo od boja, dokler se to ne zgodi. Zajedno so pod vodstvom razupitega pobalina Wolfa jeli uprizarjati škandale z očitnim namenom, da razburijo Čeha, da prouzročijo prizore kakoršni so se primerili v drž. zboru in si tako zagotove primeren eklat za trenotek, ko izstopijo iz deželnega zbora.

Nemški listi naznanjajo, da mislijo nemški poslanci izstopiti iz dež. zbora, čim ta vzprejme Buquoijev predlog. Najbrž se to zgodi že v ponedeljek, a če se zgodi, bo to nov uspeh, nova zmaga v pruski službi stoječih radikalcev Wolf e tutti quanti nad zmernejšimi in spravljivejšimi elementi.

Strah pred temi radikali, kateri so razrili vse nemške pokrajine na Češkem, je napotil tako-

zvane nemške naprednjake, da so se zopet oprijeli obstrukcije, in da jo hočejo tirati tudi v češkem dež. zboru. In ta strah je opravičen, kajti ne da se tajiti, da je ogromna večina nemškega prebivalstva prešla v tabor najekstremnejših nacionalcev. To svedočijo čedalje številnejše in glasnejše izjave, zahtevajoče, naj nemški poslanci zapuste dež. zbor in naj se začne boj za razdelitev Češke v dve samostojni kronovini.

Okolnosti kažejo, da se izpolni ta želja, vsaj v toliko, da nemški poslanci izstopijo iz dež. zbora češkega. Struna je začela pokati in najbrž počí že prihodnje dni. Z izstopom nemških poslancev iz dež. zbora je pokopana Gautscheva sprava in vlada je zopet tam, kjer je bila po Badenijevem odstopu. Morda jo izmodri ta neuspeh, morda spozna sedaj, da z nacionalci ni ne pogajanj ne sprave, ker njim ni za mir, ker njim je le za nemško Avstrijo, v kateri bi bili oni gospodarji, in za „Alldeutschland!“

Sprava na Kranjskem.

VII.

(Iz slovenskega Štajerja.)

Prav in modro je, da se je začela v Vašem listu odkrita debata o nameravani spravi na Kranjskem. Pri tem pride na dan marsikaj, česar bi sicer ne jemali v poštev, in nemara se potem izprevidi, da kranjskega razpora niso krive samo osebnosti. To je napotilo tudi mene, da Vam v kratkih črtah naslikam naše razmere na slovenskem Štajerskem.

Štajerski Slovenci smo ločeni od drugih Slovencev s posebno kronovino in lastno politično administracijo. Štajerska zemlja je plodovitejša kakor kranjska. Srednji gorenještajerski kmet more tekrovati z boljšimi kranjskimi kmeti. Meščanstvo, sosebno trgovsko, je pri nas precej bogato. Tudi imamo mnogo tovarn, večja mesta in velike trge. Naši boljši kmetje zahajajo čestokrat v Maribor in v Gradec. Zlasti radi vinotrštva hodijo bogatejši štajerski kmetje prav pogosto v deželno stolico. Iz gospodarskih ozirav se torej štajerski narod ne zanima za Kranjce, saj se človek trdega dela sploh ne navdušuje toliko za ideje, ki nimajo zanj posebnih realnih koristij. To vse nas spravlja v raz-

mere, v katerih mislimo bolj nase, ter da ne iščemo pomoči izven domačih mej. Le v vprašanih pravosodnega uradništva bi nam mogli Kranjci pomagati (glede političnega uradništva niti sami ničesar ne premorejo, nego dobé, kar hočejo drugi) in glede pridobitve kake gimnazije tudi. Ali v tem oziru se stori, kar je mogoče; če bi nas ne motila „velika politika“, pridobili bi si v tem oziru lahko še več. — V teh dveh, treh vprašanih torej Kranjci lahko koristijo Štajercem, ako so složni ali ne, saj v teh ozirih mej njimi ni razpora in ga tudi ne more biti. Radi tega nam je vse jedno, kakšno je kranjsko strankarstvo. —

Če pogledamo organizem štajerskega slovenstva, vidimo, da manjka v tem organizmu srednjega stanu. Mesta in po večjem trgi so nam odtujeni. Vsak najmanjši napor rodoljubov iz srednjega stanu zadene ob odpor odtujenega meščanstva in trščanstva.

Maribor, Ptuj in Celje so močne trdnjave nemštvu in nemškutarstvu. Upliv teh velikih mest sega pa tudi daleč tja na deželo. Kmet je odvisen od meščana in narobe; gospodarstvo ju veže. Na meji nemštva zna skoraj vsak boljši kmet v ravnini nemški govoriti in vsakdo pošilja svoje otroke v nemške višje in gospodarske šole. Posli razumejo pri nas večinoma vsi nemški. (Slovenski talent za jezike nam je torej tukaj skoraj škodljiv!) Le ob hrvaški meji ter ob Pohorju in ob savinskih planinah je meščanstvo naše in je narod naš, toda niti tu ne tako odločno, kakor bi človek mislil. Brežice se še drže pruskega toka; Slovenji Gradec, Slovenska Bistrica in Konjice še vedno nočejo ničesar vedeti o slovenstvu.

Pri nas je dosti tvornic, dosti rudnikov, dosti velikih toplic; to vse privabi mnogo tujcev v deželo. Najboljšim rodoljubom je teško, da obvarujejo svojo deco ponemčenja. Delavsko socialno vprašanje je tu precej razvito. Kar je potujenega meščanstva, vse je klerikalnim smotrom že zdavna sovražno.

Voditelje imamo izborne. Ko so kmetski narod že precej dobro organizovali, vodijo sedaj boj za osvojitve mest. Voditelji so namreč izprevideli, da brez mest ni možno dolgo vzdržati kmetske organizacije in rešiti naroda potujčenja. Toda paziti morajo, da se ne zamerijo onim klerikalcem, ki delajo le za klerikalne politične smotre, in da na

LISTEK.

Nervoznež.

(Spisal Josip Trdnina.)

Avskultant Ivan Trtnik je bil silno vznemirljen. Njegova sosedka, lepa gospica Irma, netjakinja starega profesorja Rušnika je namreč v jednomer brzela po hodniku, iz kuhinje v sobo in iz sobe zopet v kuhinjo. Prenašala je različne stvari ter pri tem lopotala z vrati, kakor da ji se strašno mudi. A ne le ona, temveč tudi dekla in gospa profesorica sta tekali hrupno sem in tja.

„Moj Bog, kaj se je vendar zgodilo? Gotovo je profesor nagloma obolel“, je vzdihoval nervozni Trtnik. „Uboga Irmica, kako je razburjena! Lice jej žari kakor vneto, zlati kodrci pa so jej zlezli v obraz; danes je izvestno še lepša, ko drugokrat. . . . A kaj se je zgodilo, kaj se je zgodilo?“ se vpraševal iznova, ko je zagledal zasopljeno Irmo zopet na hodniku. Tekla je z ometalcem za moko v sobo.

„O, o, debelega profesorja je menda zadela kap, a ti nespametni ljudje ga bodo sedaj drgnili s mehkim ometalcem, mesto s trdimi krtačami. To

je res preneumno!“ se je jezil Trtnik ter razjarjen dirjal po sobi sem in tja.

„Zakaj ne hite po doktorja? — Gotovo si v svoji grozni razburjenosti ne vedo pomoči . . . Da bi jim vsaj smel pomagati; a morda me odslove, kakor usiljivca, kateri naj se ne meša v tuje razmere.“

Pri profesorju je bilo nekaj časa vse tiho. A zopet so se burno odprla kuhinjska vrata in v sobo je tekla skokoma dekla s kupom belih prtov na roki.

„Kaj pomenja zopet to? Brez dvomno ga hočejo greti z gorkimi rutami,“ je umoval skrbni avskultant in mencil po sobi. „Kako sitno, da je kuhinja tako oddaljena od stanovanja, rute se bodo po poti že vse shladile. „Uh, te stare podrtije; vse tako nerodno zidano!“

Zopet vse tiho. Trtnik je stopical od okna k vratom in od vrat zopet k oknu, a čuti ni bilo ničesar. Kako rad bi bil tekkel k zdravniku, pomagal bi jim bil, kjer koli bi le mogel, a nočejo ga; sami hote trpeti, ne marajo ž njim deliti svojega gorja.

Bridka žalost mu je napolnila srce.

„Saj vendar vedo, da sem doma, a nihče me ne pokliče! To je trpko, silno trpko,“ je zdihoval ves žalosten Trtnik, pa zopet se ga je lotila skrb za profesorja in sočutje z lepo Irmo.

„Uboga Irma, kako bode žalostna, ako jej umrje dobri strijc! Saj on jej je bil drugi oče. Če izgubi še teto, — stara je že in bolshava, vsa visi na profesorju, preživela ga ne bo, — kaj bode ubogo zapuščeno dete počelo potem?“ —

Profesorjeva vrata so se iznova s hruščem odprla, kakor blisk je švignila Irma po hodniku v kuhinjo.

Trtniku je začelo srce nezanosno utripati. Niti minute ni mogel mirovati.

„Kaj bi dal, ko bi le vedel, kaj se je zgodilo ubogemu profesorju! Bledega . . . mrtvega vidim pred seboj . . . Morda pa vendar mislijo, da sem odsoten, a jaz sem tako nespameten ter se skrivam za zaveso. Okno odprem, da me vidi gospica, ko bo tekla zopet v sobo.“

Precej časa je stal avskultant Trtnik pri odprtem oknu ter čakal. A Irme ni bilo. Bila je huda zima, a nervoznež ni čutil mraza, kajti vse njegovo mišljenje in čustvovanje je bilo pri siroti Irmi;

drugi strani ne oplašijo meščanstva, ki noče kratko-
malo ničesar vedeti o duhovenski prevladi. Pamet-
nejši in zares domoljubni duhovniki vedó to ter
delajo v svojem krogu modro v smislu posvetnih
voditeljev. Toda kranjska duhovščina je že okužila
tudi nekaj naše mlajše duhovščine. Če bo prevladal
duh teh pri večini, potem je konec mirni, tihi agi-
taciji naših voditeljev, ker potem se morajo posta-
viti ali na to ali na ono stran. Meščanstvo, ki je
sedaj po večjem odtujeno slovenstvu, ne bode ka-
pituliralo pred klerikalizmom, — a mesta se mo-
rajo pridobiti. — Z vsemi sredstvi se bo moral
vršiti ta boj in če drugače na pojde, razviti se bo
morala druga zastava —

Z našim duhovništvom živimo v miru, dasi
je nekaj mlajših duhovnikov, ki bi že radi očito
razvili belo-zolto zastavo, če bi jih kranjski razpor
ne držal trdo v vajetih. Bojé se, da razcepijo s tem
naše posvetnjaštvo v dva tabora in da bo potem
tudi z njihovim uplivom trda. Kmet na Štajerskem
je bil v mladosti v dobri šoli, nekateri je imovit,
večina živi z meščanstvom v prijateljstvu, — tu ne
bi šlo tako, kakor je šlo pri poslednjih državno-
zbornskih volitvah na Kranjskem. In še žive tu du-
hovniki iz Rajčeve šole, katerim rešitev slovenske
narodnosti na slov. Štajerskem ni zadnja briga, ka-
terim pa je končno vse jedno, ali pomaga liberalen
ali klerikalen človek pri delu za narodno rešitev.

Predno nas preplavi delavsko socialno vpra-
šanje, moramo spraviti meščanstvo pod domačo
streho, in v tem oziru nam je dobrotljiv kranjski
razpor, ker se bo vsaj tisto naše meščanstvo, ki še
ne hodi z izdajicami Avstrijstva, lože pridobilo,
videvše na Kranjskem sebi ljube napore mešča-
nov. — Seveda je ura za to pridobljenje naših
meščanov že pozna. Hudo je že ponemčeno me-
ščanstvo in že ni več avstrijskega mišljenja. Ali
visoka stena k približevanju, k vrnitvi v domačo
hišo je bila in bo klerikalna barva naše zastave.
Čestokrat se na Kranjskem povdarja, da drži du-
hovništvo pri nas Slovenst o. Pametno in ljubeznivo
je hodilo doslej to duhovništvo s posvetnjaki roko
v roki; krasno domoljubje ga je vodilo doslej po
večjem v boj za našo narodnost, toda kaj bi du-
hovščina počela in kaj dosegla, če bi posvetni
možje ne bili na svojih mestih, in sicer taki po-
štenjaki, kakoršne smo imeli slov. Štajerci doslej!
Ti vodje imajo isto vzgojo, isto naziranje sveta,
kakoršno vodje na Kranjskem v boju s prenapetim
klerikalizmom.

Sila kola lomi, sila, da organizirajo vsaj
kmečko prebivalstvo, je jedinila naše duhovnike in
posvetnjake, ali kakor hitro zapuste ti posvetnjaki
svoja mesta, ne bo tudi kmet več stal za duhov-
niško zastavo.

Nesrečni smo Slovenci na Štajerskem. Brez
narodnega meščanstva smo nepopoln orga-
nizem, in v boju s tem meščanstvom stopamo jeden
korak naprej, dva nazaj. Potujčeno mešča-
nstvo neče priti domov, ker nam ne zaupa.

Na Kranjskem je mladina, ko se vrne po
završenih študijah z Dunaja odločno narodna, pri-
mas pa je pred vsem naraščaja malo in še tega se
vrne nekaj z mlačnim srcem iz prusaškega Gradca.

Gradec ne vzgaja tistega domoljubja kakor Dunaj,
čutil je le bridko žalost vsled nesreče, katera jo je
zadela, videl jo je v duhu v kubioji vroče plakati
in vzdihovati.

„Morda se je v bolesi onesvestila . . . Čuj,
kaj je to? — ali ne plaka nekdo? Nič več ne
morem vzdrževati, moram k njej, moram ji poma-
gati, njej in ubogemu profesorju, ako je sploh še
pomoč mogoča.“

Odprl je urno vrata, a skoro bi bil butnil ob
Irmo, katera je prav v tistem hipu prihitela z ve-
liko skledo v rokah mimo njega.

„Pardon! Hiteti moram, da se mi ne prehladi,“
je dejala ter šla dalje.

Trtnik je obstal osupnjen na mestu.

Kaj je dejala? Hiteti mora, da se ne prehladi?
Kdo? . . .

„Kaj ne, kako tekam sem in tja, g. doktor?“
se je oglasila Irma že za Trtnikovim hrbtom „Bala
sem se, da bi se mi testo ne prehladilo, zato sem
tako dirjala.“

„Kaj pa se je vendar zgodilo, gospica?“

„I kaj naj bi se zgodilo; prav veseli smo
danes; strijček je svoboden, — saj veste, da so
dobili dijaki danes spričevala, — zato pa naredimo
— krofe!“

ker je preblizu doma. — Kake može ste dobili
Kranjci iz dunajske „Slovenije“! Ves sedanji zarod
mož je bil v njej. Pri nas je v tem oziru drugače,
dasi ne smemo očitati ničesar „Triglavu“; toda
mnogo naših mladeničev je okuženih po prijateljstvu
z nemško mislečimi družinami itd.

Te vrste naj ne žalijo nikogar, niti štajerskih
narodnih duhovnikov! Saj mirni politiki mej našimi
duhovniki sami s strahom gledajo na vedno hujše
nastopajoče nemško, oziroma nemškutarsko mešča-
nstvo. Zastaviti treba mejo nad Mariborom in v
mariborskem meščanstvu Slovencev ni zaslombe.

V Ljubljani, 14. januarja.

Nobene sprave! To je geslo nemških po-
slancev v češkem deželnem zboru. Nemci se nočejo
udeležiti nikakih konferenc, ki naj bi se posveto-
vale, kako naj se doseže narodni mir na Češkem,
temveč zahtevajo odpravo jezikovnih naredb in raz-
delitev kraljevine. V ponedeljek bodo to oficijalno
izjavili ter bajé zapustili češki deželni zbor.

Češki gimnazij v Opavi ima usodo celj-
skega. Nemci spletkarijo proti njemu na vse načine,
naj so li že nasilni ali celo bedasti. Češki gimnazij
v Opavi je dosedaj še privaten, a njegova potreba
se je že izkazala, tako da zahtevajo Čehi, naj se
gimnazij podržavi. Občinski svet opavski pa je
sklenil resolucijo, da obstoječi privatni gimnazij ne
odgovarja prav nikakim kulturnim potrebam, ampak
da je njega jedini namen hujškanje in draženje.
Radi tega obč. svet protestira, da bi se gmnazij
podržaval. Vsi nemški državni poslanci brez raz-
ločka strank naj se torej podržavljenu upro. Sle-
zijsko deželno predsedstvo in v poslednji instanci
notranje ministerstvo je protizakonito resolucijo
sistiralo, radi česar se je občinski svet pri držav-
nem sodišču pritožil.

Srbsko-rumunsko-slovaško visokošolstvo
se udeležuje z največjo delavnostjo narodnega gi-
banja nemadbarskih narodov. Budimpeštanski rektor
jih je zato pozval, naj mu razlože svoje želje v spo-
menici, kar so visokošolci tudi storili. Toda rektorju
se je zdel ton spomenice premalo ponižen, zato je
spomenico zavrnil ter djakom zagrozil, da bo iz-
ključil vsakega, ki bi se udeležil še daljnih agi-
tacij. No, velikošolci zložé še natančnejšo spomenico,
katero pošljejo naučnemu ministru.

Emile Zola je objavil v listu „Aurore“
odprto pismo na Felixa Faureja, v katerem pravi,
da je njegova zvezda, doslej čista, v nevarnosti, da
jo zatemni sramota. Vojno sodišče je osvobodilo na-
ukaz Esterhazyja, s tem se je dogodil socialen
zločin. Paty de Clam je glavni krivec tega
pravnega zločina, kajti le on je skoval spletke, ka-
koršne se najdejo samo v romantičnih romanih za
ljudstvo: ukradeni dokumenti, anonimna pisma, se-
stanki na samotnih krajih, skrivnostne ženske . . .
to vse je njegovo delo. Paty de Clam je hipnotizer
in spiritist, čegar sodna preiskava proti nedolžnemu
Dreyfusu je veriga nečutenih činov. V temi intrig
je glava Paty, pomagata pa šef generalnega štaba
Boisdeffre in sedanji vojni minister Billot. Pismo se
končuje: Obtožujem Patyja, da je diabolčni pro-
vzročitelj justične zmote, generala Mercierja, bivšega
vojnega ministra, da je sokriv, Bilota, da je do-
kaze Dreyfusove nedolžnosti skrtil, Boisdeffreja in
Gonseja, da sta sokrivca in priče, da so sleparsko
pričali; obtožujem prvo vojno sodišče, da je pre-
kršilo pravo, ker je obsodilo Dreyfusa na podlagi
skrivnega in še doslej neznanega dokumenta; ob-
tožujem drago vojno sodišče, da je vedoma osvo-
bodilo krivca ter izvršilo to nezakonitost na te-
melju nekega ukaza. Čin, kateri sem s tem storil,
se zdi kakor revolucionarno sredstvo, da se resnica
in pravica prej izpoznata. Rad se uklonim posled-
dicam, ki me zadenejo radi teh obtožb. Samo jedna
strast je izpolnjevala moje življenje, ta je delo v
prospeh kulture in humanitete. Postavijo naj me
pred porotnike, kjer pride vse na dan. Aféra Drey-
fusova torej še ni končana, kajti sedaj pride pred
sodišče polkovnik Picquart in za njim tudi
Emile Zola.

Dogodki v vzhodnji Aziji Nemški časopisi
zatrjujejo, da je misija princa Henrika predvsem
mirovna; to misijo hoče princ čim preje v Pekingu
kitajskemu cesarju osebno razložiti ter ga utrditi v
prepričanju, da hoče Nemčija ostati s Kitajem v
neporušnem prijateljstvu. — Rusija dela jako pre-
vidno, a neprestano v lastnem interesu. Vendar pa
evropska diplomacija ve, da hoče Rusija postaviti
generalni gouvernement v Turkestanu, kakor tudi

Semipalatsk, Semiraševsk in Transkapsijo pod
skupno vlado vojaškega in administrativnega šefa,
ki bi imel sicer naslov generalnega guvernerja, a
njegova oblast bi bila toli velika, da bi se smel
imenovali ruski podkralj, čegar vpliv bo vedno
omejeval vpliv indijskega podkralja. Muraviev je
sklenil z Nemčijo ozko zvezo, tako da bo Anglija
kmalu izpoznala, da nima onstran Urala ničesar
iska'i.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. januarja.

— (Mirno kri!) „Slovenec“ je silno občuten,
če pa tiči za njegovim včerajšnjim člankom dr. Šu-
steršič, je pa ta silno občuten! Pri nas mora imeti
politik debelo kožo, to naj si zapomni dr. Šusteršič,
in naj ne bo prenervozen! Pogleda naj „Slovenca“,
ki v ravno omenjenem članku s polenom udrina po
„pravkih“, ki se pa iz tega ničesar ne store, ker
imajo ravno že dolgo časa — mirno kri! Veseli
pa nas, da so „Slovenca“ in njegove naši „glasovi“
že vendar v toliko spokorili, da zahtevajo „javne
shode“. To je bilo naše mnenje od pričetka. Zasli-
šuj naj se zaupniki obeh strank, volilci obeh strank
— to velja tudi za Ljubljano, ki pa se ve ne bo
odločevala s shodom, na kojem bi Kregar, Go-
stinčar in drugi taki politiki gospodovali! Shodi pa
pridejo na vrsto še le tedaj, ko bodo pogajanja
mej deželnozborskima kluboma kaj uspeha imela!
Sedaj še ni ničesar, kar bi se volilcem v posveto-
vanje predložiti moglo; fraz „Slovenskega Lista“
in družih pa vendar ne moremo v shode zanašati,
ker z njimi ni v nikakem oziru izraženo, kaka
naj je sprava, in v čem naj obstoji! Tudi shodi
pridejo torej na vrsto! Do tedaj pa mirno kri!

— (Resnici — prohod!) V IV. članku o
„spravi na Kranjskem“, dopislanem nam iz no-
tranjskih kmečkih občin, govori dopisnik z bese-
dami, o katerih je jasno, da se tičejo župana Hri-
barja, da je le-ta izstopil iz narodne stranke. Mi
smo sicer, predno smo serijo člankov pod gorenjim
naslovom priobčevati začeli, povedali, da moralno
odgovornost zá-nje prepuščamo dopošiljalcem; ven-
der pa — da odvrnemo od sebe tudi dozdevnost
popolnega soglasja z njimi — izjavljamo, da župan
Hribar, ako je iz razlogov, za katere naj sam pred
svojo vestjo in volilci prevzame odgovornost, izstopil
iz kluba narodnih poslancev v deželnem zboru, ni
še izstopil tudi iz narodno-napredne stranke. Pre-
pričani smo marveč, da svojega političnega programa,
ki je znan po dosedanjem njegovem javnem delo-
vanji, ni in ne bo nikdar zatajil.

— (Promocija.) Gosp. Ivan Milan Hribar,
c. kr. avskultant pri deželnem sodišču v Ljubljani,
sin ljubljanskega župana bo dne 15. januarja 1898.
opoludne na c. kr. Karlo-Franovem vseučilišču v
Gradcu promoviran doktorjem prava. Častitamo!

— (Repertoir slovenskega gledališča.)
Ker je gdčna. Ševčikova obolela in ne more jutri
nastopiti, se bode namesto opere „Ernani“ pred-
stavljala opereta „Mam' zell Nitouche“, v
kateri nastopita kot gosta gospa Polakova in
g. Podgrajski.

— (Slovensko gledališče.) „Pariški potepuh“
je star, a ljub znanec našega občinstva. Dandaues
se take igre več ne pišejo, a občinstvu ugajajo še
vedno in tudi igralcem, ker imajo ti — hvaležne vloge.
Sinočna predstava te igre je v obče prav dobro
ugajala. Gosp. Polakova je bil prav živahen in
simpatičen potepuh, kateri je obudil mnogo smeha
in tam gori na galeriji sočutnim dušicam izvabil
celo nekaj solza. Tudi z ostalimi predstavljalkami
in predstavljalci, z gospo Danilovo, gospč. Slav-
čevo in gospč. Nigrinovo ter z gg. Ineman-
nom, čigar general je uprav klasična figura, Ve-
rovškóm in Danilom smo bili povse zadovoljni.
Jedna pripomnja pa nam bodi dovoljena: Vsakdo
ni vstvarjen tako, da bi se smel čez pas stisniti
kolikor gre.

— (Mali ples „Glasbene Matice“.) Od pev-
skega odbora „Glasbene Matice“ smo dobili glede
na končno opazko v včerajšnji notici „gledališki
repertoar“ naslednje pojasnilo: „Pevskemu zboru
„Glasbene Matice“, ki prireja 15. t. m. svoj mali
ples, ni došla nikakršna prošnja „Dramatičnega
društva“, naj bi to veselico preložil. Res je pa tudi,
da bi ji ugoditi ne bil mogel, ker je svoj ples že
jedenkrat, in sicer „Čitalnici“ na ljubo z 8. na 15.
dan t. m. prenesel. Prihodnjo soboto je zopet čital-
niški ples, drugo soboto slovensko gledališče itd.,
da bi naš ples ta predpust v soboto ne prišel na
vrsto, mej tednom pa pevci in njih prijatelji nimajo

Pariz 14. januarja. Z Zolinim odprtim pismom predsedniku Faureju se bavi vse časopisje. „Aurore“ upa, da postavi vlada Zolo pred porotnike, in da se tam dožene popolna resnica glede Dreyfussa in Esterhazyja. Rochefort se izreka proti temu, da bi vlada Zolo tožila, ker bi ga le naredila za mučenika. „Rappel“ prijavi oklic, kateri je podpisalo nad 100 učenjakov in pisateljev, in s katerim se zahteva revizija Dreyfusovega procesa. Polkovnika Picquarta, kateri je bil glavna priča proti Esterhazyju, je vlada dala aretovati. Picquart ne pride pred disciplinarno sodišče, ampak pred vojno sodišče. Poroča se, da je pričakovati nekaj senzacionalnih aretovanj.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Posojilnica za Bled in okolico** razpošilja svoj letni račun za drugo upravno leto, iz katerega posnamemo, da je imela 112429 gld. 5 kr. prometa in 501 gld. 78 kr. čistega dobička. — Hranilnih vlog je imela tekom 1897. leta 34.484 gl. 35 kr., vzdignilo se jih je pa 10.915 gld. 18 kr., tako da je stanje naraslo za 23.569 gld. 17 kr. in s kapitaliziranimi obrestmi za 1667 gld. 63 kr. na 52.973 gld. 95 kr. Deležev je bilo vplačanih 160 gl. in je stanje naraslo na 630 gld. — Posojil je bilo danih 36.537 gld. 55 kr., vrnjenih pa 6939 gld. 52 kr., tako da je stanje naraslo na 56.157 gld. 78 kr. — Zaostalih obrestij ima le 206 gl. 80 kr., toraj niti 1/2% posojil. — Da je mogla zadostovati prošnjam za posojila, morala si je izposoditi tekom leta 4000 gld. Da je bila ta zadrega pa le začasna, dokazuje to, da ima tudi 2000 gld. naloženega denarja. Blagajnično stanje je prometu primerno in znaša koncem leta 1607 gld. 23 kr. Iz teh podatkov je razvidno, da ta posojilnica polagoma sicer, vendar pa sigurno napreduje, in ker je načelstvu mogoče iz letošnjega čistega dobička izdatno skrbeti za okrepitve rezerve, bo gotovo tudi iz dobičkov prihodnjih let prav lahko podpirala obče koristne stvari. Želimo ji toraj najboljših uspehov, kateri gotovo tudi ne bodo izostali, ker nam je znano, da načelstvo pri izposojevanju previdno postopa, in je toraj tudi umevno, da se zaupanje do tega koristnega zavoda v njegovem okolišču vedno bolj utrjuje.

— **C. kr. trgovinsko ministerstvo** poroča trgovski in obrtniški zbornici, da bode vsled poročila c. kr. justičnega ministerstva začetkom tega leta v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaji I. Singerstrasse 26 izšel od omenjenega ministerstva izdani izkaz advokatov in c. kr. notarjev v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel avstrijsko-ogerske monarhije za leto 1898.

Štev. 42. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 833.

V soboto, dne 15. januarja 1898.

Kot gosta nastopita **Irma Polakova** in **Valentin Podgrajski.**

Mam'zelle Nitouche.

Opereta v treh dejanjih. Spisala H. Meilhac in A. Millaud. Godbo zložil Hervé. Dirigent g. kapelnik Hilarij Benišek. Režiser g. R. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7/8. uri. Konec ob 10. uri.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 18. januarja 1898.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jožefa Trohe zemljišče v Babnem polju, cenjeno 1486 gld. in 40 gld., dne 17. januarja in 16. februarja v Ložu. Simona Zajca posestvo v St. Jakobu ob Savi, cenjeno 1652 gld. in 31 gld., dne 17. januarja in 19. februarja v Ljubljani. Franceta Schullerja posestvo v Udmatu, cenjeno 4000 gld., dne 17. januarja in 21. februarja v Ljubljani. Josipa Witticha v Ljubljani, premoščine (hišna oprava), cenjena 344 gld., dne 17. in 31. januarja v Ljubljani. Luke Zure zemljišča v Rakeku, cenjena 1815 gld., dne 18. januarja v Cirknici. Franceta Arko-ta posestvo v Sodražici, cenjeno 890 gld., dne 18. januarja in 15. februarja v Ribnici.

Umrlil so v Ljubljani:

V deželni bolnici: Dne 9. januarja: Anton Pengov, delavec, 52 let, pljučnica. V hiralnici: Dne 10. januarja: Franca ober, stročnica, 71 let, kostna vnetica.

Meteorologično poročilo.

Visina nad morjem 3062 m.

Januarj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavine v mm. v 24 urah
13.	9. zvečer	752.5	1.2	sr. svzh.	oblačno	
14.	7. zjutraj	753.5	1.2	sr. vsvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	753.0	4.6	brevzetr.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 15°, za 4.1' nad normalom.

Dunajska borza

dne 14. januarja 1898.

Skupni državni dolg v notah	109 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 35 "
Avstrijska zlata renta	121 " 75 "
Avstrijska kronka renta 4%	102 " 75 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 10 "
Ogerska kronka renta 4%	99 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice	937 " "
Kreditne delnice	357 " 25 "
London vista	120 " 05 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 85 "
20 mark	11 " 76 "
30 frankov	9 " 53 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 69 "

Dne 13. januarja 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	161 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	98 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	161 " 55 "
Ljubljanske srečke	22 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	25 " 50 "
Kreditne srečke po 100 gld.	197 " 50 "
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	455 " — "
Papirnati rubelj	1 " 27 1/4 "

Protí kašlju in nahodu, osobito dece, proti zasilenju, boleznim v vratu, neloden in mehurju priporočá se najbolje (1874-6)

koroški rimski vrelec.

Varstvena znamka. najboljša namizna voda. Zdravilišče in letovišče, postaja Prevali, pošta Kotlje (Köttelach) Koroško. Zaloge v Ljubljani pri M. E. Šupan-u, in Lassar-niku; v Kranju pri F. Dolencu; v Radovljici pri O. Homannu; v Trzinu pri Fr. Reitharck.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifing v St. yr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Praga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano. j. k. Praga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Ptanja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Praga iz Nevege mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (17-10)

Odde se

lep nov hram

12 let davka prost, s štirimi sobami, tremi kuhinjami, gospodarskim poslopiem, 5 četrt oravov zemljišča, oddaljen četrť ure od Maribora, Retzweimerstrasse št. 129.

(69-8)

Franc Penkert.

Cukeria

200krat slajši, nego sladkor iz repe

100 table za gld. 1.50,
250 " " " 3.50,
500 " " " 6.50.

Cukeria

350krat slajši, nego sladkor iz repe

100 table za gld. 2.50,
250 " " " 5.-,
500 " " " 9.-.

Posilja po poštnem povzetju

J. Vojtech, Nusle-Praga.

Ako se pošlje denar naprej, se pošlje blago poštne prosto. (1963-9)

Kuverte s firmo

priporočá po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Posojila

od 500 gld. av. velj. naprej kot osobni kredit oskrbuje kulantno in diskretno: **Agentura Budimpešta,** poštni predal 138 (88-1)

L. Luser-jev obliž za uriste.

Izkušeno sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podpiatih, petah in drugim trdim praskam kože. Veliko priznanih pisem je na ogled v glavni razpošiljalnici: **L. Schwenk-a lekarna** 2-2 Meidling-Dunaj. Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristan v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschlager, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Skladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Monner; v Beljaku F. Scholz, J. M. Stadler; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wardo; v Radovljici A. Roblek; v Celju K. Gela; v Ortomlju F. Haika.